

ЗЕМЛЕДЪЛСКИ ПРАВИ СИЛАТА

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИИ ЗЕМЛЕДЪЛСКИ НАРОДЕНЪ СЪЮЗЪ.

В. "Земедълска Защита" излиза всячица въ седмицата — въ Сръбда. Цъната на вестника е за година 5 лева въ прѣплатата. За странство се прибавятъ само пощенските разноски.

Всичко което се отнася до вестника се исправя до администрацията въ гр. Плѣвенъ.

За частни обявления се плаща по 2½ ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ съдебните пристави се поставятъ по особено споразумение.

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани ръкописи не се връщатъ, освенъ ако са придружени съ пощенска марка.

"СЪЕДИНЕНИЕТО ПРАВИ СИЛАТА"

ИНТЕРЕСНО ЗА ЛОЗАРИТЪ

Американски лози, разни видове, ашладисани, укоренени и рѣзници, се намиратъ за проданъ въ разсадника за американски лози на Я. Ст. Забуновъ въ гр. Плѣвенъ.

Цѣнорасписъ при поискване бесплатно.

Еленка Д. Карабѣлова

Сиена

Христо П. Чобановъ

Сгодени

15-ти Августъ 1902 година.

Плѣвенъ Севлиево

Настоящата замѣнява отдѣлнитѣ покани

Една образцова земедѣлска дружба.

При многото земедѣл. дружби въ Княжеството, имаме дружби за уредбата на които остава още много да се желае, но има и такива, които съ право биха могли да се посочатъ като образецъ на другитѣ. Днесъ ние ще посочимъ на една такава дружба, която още съ врѣме е била, останала е, пъкъ и днесъ продължава да е една отъ ония, на които трѣбва да се сочи съ прѣстъ. Тази дружба е въ селото Долни Джбникъ, Плѣвенска околия. Нѣщо прѣди двѣ години, слѣдъ паданието на режима на черкезигъ (либералитѣ) въ това село имаше общински изборъ. Дружбата върна на своято призование поиска да има въ селото си общински съставъ такъвъ, който да отговаря на дѣйствителнитѣ нужди на селото, да се погриже за поминъка на населението споредъ срѣдствата и възможността, да направи нѣщо по просвѣтата, медицината, управлението и пр. и пр. въ духътъ на исканията на Земедѣлски Народенъ Съюзъ, изработени и приети въ разни конгреси. Избраницитѣ на тогавашни общински съставъ подписаха и нуждната за това декларация, въ която тѣ декларираха тѣржественно, че строго ще се придържатъ и ще останатъ върни. Но властта, сладката власт какво не прави? Избраното кметство скоро се отклони отъ общицните си. То заряза и декларация и обѣщание и тути-квантни. Почна селото да негодува, но какво отъ това? Централната власт стоеше задъ гърба на кметството, та послѣдното нѣмаше за какво да се бои. Това бѣше до послѣднитѣ общински избори. Но и тука кметството си показа рогата. За да спре-

чели общински изборъ въ селото, защото власъ не се испушта така лесно, то прибѣгна и до злоупотребление. То не раздаде картитѣ на избирателитѣ си, само и само да спечели избора. Но и селяните не дрѣматъ вече. Пословичния по проститията си нашъ селянинъ, както обичатъ да го кичатъ нашите партизани, знае добръ свойтѣ интереси. По покана на земедѣлската дружба събиратъ се всички избиратели, усѫждатъ повѣднитето на кметството си по нераздаване картитѣ и опрѣдѣлятъ си кандидати, които подъ сватъ слѣдната: *програма*.

Програма на земедѣлската дружба въ с. Dol. Джбникъ по която трѣбва да се ръководи избрания отъ нея общински съветъ.

Общински съветъ ще има за цѣлъ:

I. Просвѣтъ

1) Да се грижи за отварянето въ селото и на VI отдѣление макаръ и на общински срѣдства;

2) Да подпомага материално бѣдните дѣца отъ селото ни да свѣршатъ поне мѣстното училище;

3) Да се грижи за уреждането на училищна градина;

4) Да подпомага материално селското читалище.

II. Медецина

1) Да подобри въ хигиеническо отношение селото ни;

2) Да подържа общински фелдшеръ и аптека.

III. Управление

1) Еднакво да прилага законите и общигъ разпоредби къмъ всички;

2) Запазване общинските имоти отъ посѣгателство на частни лица;

3) Прѣдварително обсѫждане на общински бюджетъ и на всички по важни общински въпроси и зачитане гласа на болшевството;

4) Даване 6 мѣсеченъ отчетъ за дѣятелността си;

5) Съѣтките на кметството да се провѣрятъ отъ пълномощнци на всичка политическа група.

IV. Общи распореждания

a) Статистическо проучване селото ни въ всѣко отношение и мѣрки за економическото му подобрење;

b) Подпомагане частната инициатива въ полезни нововъведения;

c) Незасчитане противозаконитѣ распоредби на властта.

Ний долоподписанитѣ лица опрѣ-

дѣлени за кандидати въ общински съѣтъ, въ случаѣ че бѫдемъ избрани, се изѣлжаваме устно и писмено прѣдъ тога общо събрание, че строго ще се прихържаме у подписаната отъ насъ програма; въ противенъ случаѣ, ако се отклонимъ отъ нашето честно обѣщане да исполнимъ тази програма, да има право едно общо събрание да ни изгони да да оправимъ общината безъ всѣкакви притенции.

Подписи:

Бешко Дуповъ, Владимиръ Ниновъ, Геро Ивановъ, Мар. Вѣтковъ, Веню Диовъ, Иванъ Иотовъ Ниновъ, Кено Становъ, Влади Ивановъ, Петко Д. Тотовъ, Вълко Недѣлковъ, Игнатъ Михаловъ, Христо Ив. Раколовъ.

Въ денътъ на избора се стичатъ всички, взиматъ си картитѣ отъ кметството и искаратъ съ большинство опрѣдѣлениетѣ отъ дружбата кандидати. По този начинъ земедѣл. дружбата въ с. Dol. Джбникъ успѣва и взима общински съставъ въ ръцѣ си, на който съставъ възлага редъ мѣроприятия за въ полза на селото.

Добръ урокъ за измѣнниците! Въсползвани отъ този случай, ние посочваме за примѣръ и образецъ Д. Джбнишката земедѣлска дружба на другитѣ въ княжество, която заслужва всѣка похвала и подражание.

Трѣба ли да се въведе земедѣлието въ народнитѣ училища и въ войската?

(Нѣколко мисли).

Неуспоримо е, че образоването, разбира се, съ вѣспитанието, играе днесъ най-голѣмата роля въ нашия животъ. Коя и да вземемъ отъ человѣческия дѣятелности (професии) виждаме, че съ помощта на науката, чрѣзъ образование, гледа се колкото е възможно по добъръ и по-лесно да се извѣрши една работа а при това и по-вече приходъ да принесе томува, който работи. Безъ нуждната подготовкa, безъ да се съобразяваме съ духа на врѣмето и мѣстните условия, никое прѣприятие, никой занаятъ не може да ни възнагради както трѣба, даже нѣщо по-вече — той пропада.

Огъ всички дѣятелности, земедѣлието, ако и най-старатата и егзистенчната за единъ народъ, е останала, за съжаление, много назадъ по отношение на прогреса, спрѣмо другите проѣви на живота, и то въ единъ земедѣлски народъ като нашия... Ето защо констатираме вмѣсто благосъстояние — регресъ и отпадъкъ не само въ земедѣлието и занаятите, но и въ всичко свѣрзано съ тѣхъ. Че това е тѣй, всѣкъ отъ насъ знае. Колко земедѣлци живѣятъ днесъ въ достаѣ, колко сѫти които са прѣдадени за идолътъ потъ прѣз годината — О! много малко. И ако чма

днесъ хора, които да твърдятъ, че селянинъ и добрува, тѣ лѣжатъ и себе си, и тѣ сѫ хора които не познаватъ живота му, хора заблудени отъ личните интереси. Тоя, който познава живота на нашия селянинъ, ще ни констатира печалния фактъ. Колко сѫ днесъ земедѣлци, които да не дрѣматъ било на разни лихомици — лихвари, било на банки, каси и под. Но колко декаря земя отъ плодородната маѣка България има своя собствена днесъ земедѣлеца, какъвъ инвентаръ има и какъ най-сетвѣ живѣтъ той...?

Но да оставимъ за сега това, което почти всѣки чувства, а да се позанимаемъ съ въпроса: коя е главно причината на всичко това? Причината е, ще отговори на кратко, *неподготвността на земедѣлца*, неговото баснословно невѣжество и лековѣrie. Но явява се другъ въпросъ: защо земедѣлца да не прогресира, и защо инженерията да сѫществува днесъ посредъ тая трудолюбива маса?! Дали тия хора сѫ неподходящи, неспособни за това? Дали условията въ които днесъ живѣемъ, сѫ неблагоприятни за това? — Это единъ интересенъ въпросъ за нашите економисти, отъ точното разрешение на който ще зависи много.

Земедѣлското съсловие, както е признато, е първия дѣятель въ човѣческото общество, то е основния камакъ на дѣржавата и пр. и пр., защо тогава съ неговите сѫди си тѣй играеме, защо му не помагаме?? Това е голѣмъ грѣхъ, който ще тежи върху ръководящите ни кръгове.

Много отъ селяните ни сѫ дѣйствително нѣкакъ си „contra“ на обрѣзоването, като считатъ че имъ е непотрѣбно и излишно, навеждащи примѣри, че прѣдѣлитъ имъ много по добъръ животъ, макаръ че не били тѣй образованi. Обаче селянинъ не може да види тая грамадна пропастъ, която сѫществува между „нѣкога си“ и „сега“. Той не иска да признае, че нуждите му се увеличаватъ, че нему днесъ 4—5 пъти по-вече нѣща му сѫ потрѣбни, отъ колкото трѣбвало на дѣда или на прѣбаба му, па не знай още че и нивицата му, както и той самия, сѫ днесъ сравнително много по бѣдни и по пустали, отъ колкото въ доброто старо врѣме. На такъвъ човѣкъ не трѣба и да се чудиме, защото него нѣма кой да го научи, а освѣнъ това нагърбенъ подъ брѣмето на тежкия животъ, не му остава врѣме да помисли нѣщо и върху себе си...

Голѣма частъ отъ нашите селянини душата на нашия народъ — не може тѣй да се образова въ нашите училища, да научи това което му трѣбва, както другите ни съсловия. Да прослѣдимъ на кратко живота на селския синъ. Селското дѣтѣ на 7 год. трѣба да се даде въ основното училище гдѣто прѣкарва цѣли 4 год. па често и 2 × 4 = 8 години. Какво пѣкъ научава прѣзъ това врѣме

дътето? — оставаме родителите на тия дъца да говорят... Ще признаем само че нищо, или много малко отъ това, което му тръбва да знае въ живота. Съсипватъ го да учи дати и подобни нѣща, пълната му главата съ прави, чупени и незнамъ какви си линии, обаче отъ земедѣлието нищо! исключая тамъ гдѣто по милост Божя учителя се е случилъ да бѫде заповнать съ земедѣлието, или пъкъ е любител на тоя (пчеларъ, овощаръ и др.) Но колко сѫ днесъ учителите ни запознати съ земедѣлието и които да се занимаватъ съ него? Нѣколцина синове само, а останатъ пропресира въ пътя на криворазбраната цивилизация... А при това, говориме че имаме училища за народа, които обаче ни подготвятъ всичко, но не и бѫдащи стопани — бѫлгари. Да кажемъ сега че дѣтето напушта най-сетне скамейката на задължителното учение, обачето тамъ не чуло и не научило нищо отъ това което тръбва на баща му. Какъвъ пчеларъ, какъвъ овощаръ, па най-сетне какъвъ стопанъ ще бѫде отъ него? — Никакъвъ, стои отговора на устата на всѣки единъ отъ настъ. Такъ всѣки види гдѣ е грѣшката въ училищата на земедѣлската Бѫлгария, и ето защо всѣки свѣтънъ дѣтетъ въ това поле тръбва да иска въвеждане *пръподаванието на земедѣлието въ селските училища*. За какво ще послужи на дѣтето ни, ще попитаме, като напусне училището, че знае нѣколко басни, цѣли свѣтовни истории, всички рѣки и планини и пр. на цѣля свѣтъ, когато не знай да си посади едно дръвце въ градината? Запознайте го най-напрѣдъ съ това, което ще го храни, съ това отъ което зависи живота му, а тогава чакъ, ако има врѣме и срѣдства, прѣдавайте му другото.

Обаче не е само основното училище отъ което тръбва да очакваме да даде на селското население познания по работата му. Не стига само тъ. Нашия младежъ прѣкарва и другъ единъ животъ, за болшинството 3—4 годишнъ, а той е *изгаряне на живота*. Мнозина сѫ се изказвали и изказватъ за развратителното влияние, което указва той режимъ върху крѣхките духове на младежите, нѣ цѣльта на тукъ не е да говоримъ върху това! Искаме да кажемъ нѣщо върху подобрението му, или какъ можемъ да направимъ, щото тукъ младежа осъщъ гдѣто да набива военски духъ, да се приготвлява и за бѫдещия си животъ, т. е. да кажемъ нѣщо върху *пръподаванието на земедѣлието въ войската*.

Да продѣлжимъ. Щомъ като младежа (разбираме селския) свѣрши основното училище, какво прави? По голѣмата част отъ тѣхъ оставатъ при бащите си, други отиватъ на занаятъ. Желало би се, щото сега именно да се даде въ земедѣлско училище, обаче тръбва да видимъ дали това се позволява отъ интереса на стопанството. Заможния дава сина си да учи по-нататъкъ, а бѣдниятъ...? Той чака, щото часъ по скоро да искара дѣтето му това което закона му налага, за да му помага при работата. Всѣки земедѣлецъ не може да подържа сина си въ земедѣлско училище, макаръ и да вижда врѣдата отъ това, а дѣржавните, окръжни и др. степени, тѣ не сѫ за земедѣлието, тѣ сѫ за слѣдващите рисуване, музика и под. за въздигане на художествения духъ на бѫлгарите, па макаръ и при празнъ стомахъ.

Слѣдъ жетва сме. Отъ рано сутринъ до късно вечеръ на всѣкаждъ вършеятъ, съ хектолитри потъ се излива изъ тѣлото на земедѣлеца, обаче въ резултатъ, гдѣто се покаже, всѣкой го дѣрпа: бирникъ, търговецъ, лихваръ и пр. И отъ всички трудъ най-накрай за него ще остане камарка бобъ, лукъ и торбичка жито. Съ това той съ мно-

го численното си сѣмейство ще тръбва да прѣкара до жетва и то далеко.... И отъ тоя човѣкъ искаме да отъдѣля пари, да копува машини, да издѣржа сина си въ учение, да плаща данаци и пр. и пр. Това е невъзможно.

Тукъ виждаме именно колко струватъ нѣщите училища, въ които, тоя за когото сѫ отворени, нѣма нито врѣме, нито срѣдства да праща дѣцата си тамъ. Ето защо нѣй тръбва да иждамъ другъ родъ училища, а тѣ сѫ на нагледно практическо земедѣлските. И ето че крачката къмъ това е направена съ отваряне ниши земедѣлски училища, като въ Борушъ, Т. Пазарджикъ и др. Нѣ на прѣдѣта. Да допустимъ, че на младежа въ основното училище му е даденъ вече потикъ, вдѣхната му е вече любовъ къмъ науката и любознательностъ и той работи до като го свика набора. Тама съ селския или търговския синъ понаучилъ реда и станалъ, тѣй да кажемъ, дѣсна ржка на баща си при работата, ето че го кавятъ въ строя. И наистина, това е голѣма загуба за едно срѣдно селско сѣмейство, каквито сѫ нѣщите. Работните рѣци намаляватъ. Бащата често стартъ, другъ синъ нѣма, ето готово нещастие.... И какъ си помагатъ? — родителите му намаляватъ булка, жнитъ го на 17—18 години само да добиятъ 2 рѣци, които да замѣсятъ тия на си на въмъ. И ето въмъ щастлива женитба! Три години цѣли отдѣлени единъ отъ другъ.... Искара послѣ службата на отечеството, нѣ се врѣща вече нико добъ баща, нито пъкъ стопанъ. Развалилъ се, изх. лязилъ се и какво? — тѣри служба, бѣга въ града. За не о вече земедѣлието е чудо, то е трудна работа. И ето гдѣ е гибелта за нашата страна. Единствения сигуренъ лѣкъ въ случаи е въвеждане за по-край другото обучение въ войската и *земедѣлски курсове за войници*, които отдавна съ успѣхъ се практикуватъ въ страни като Белгия, Австрия и др. (вижъ сп. „Садово“ т. г. кн. V). Тия курсове освѣтънъ професионално, въспитаватъ и морално. Не ще виждаме вече селските синове да не се възврѣщатъ при баща си, нѣ ще бѫдатъ за него радостъ и подкрѣпа, нѣ учивши безъ особени иждивяване на пари и врѣме, много полѣзни нѣща. Покрай това ще се даде възможностъ, не само на селския синъ, нѣ и на всѣки гражданинъ — любител на земедѣлието да си отпочине отъ тѣжките упражнения, въ редовете като слушател на единъ такъвъ курсъ. И не е ли така? Младежа прѣкарва въ войската най-цѣнното си отъ живота врѣме. То е врѣмето на цѣвущия му вѣкъ, вѣкъ пъленъ съ енергия и сили, както физически тѣй и умственни. И извѣстно ни е че главния контингентъ въ нашата армия съставляватъ селските синове, хора работници — земедѣлци. Не би се повѣрвало какъ лѣсно би ставало обучението въ земедѣлие, тия хора отдѣлени отъ ралото, при тая дисциплина, които сѫществува тамъ. Всичко би отивало правилно и съ успѣхъ, за което ни свидѣтелствува чудните гарнизони, въ които тия курсове егзистуватъ. Въ зима солдатите нѣматъ много работа и по-голѣмата си част отъ врѣмето прѣкарватъ въ казармите, тѣй да кажемъ „на лафъ“. И зимата е именно врѣмето за тия курсове, които никакъ не би били въ ущърбъ на военния прогресъ и охотно би се посѣщавали. А нека се помни, че всичко що се доброволно върши, то дава очаквания резултатъ. Тѣй че сме напълно убедени, че тия курсове за нашата страна иматъ да изпълняватъ голѣми задачи и казармата тогава нѣма да се счита вече за деморализуваща, нѣ ще бѫде особенъ видъ училище за селянина, който като излѣзе отъ тамъ да благодари, че научилъ

нѣщо. За това при всичката анатия която срѣща тоя въпросъ въ нашето общество и литература, мислимъ, че би заслужвало да се пристъни поне къмъ опитъ. — Може да се повърнемъ.

А. С. П.-въ

Птицевѣдството въ С.-Америка.

Нѣма 50 години, пише К. Жонесъ отъ Илинойсъ, откакъ птицевѣдството въ С.-Америка се развива като занаятъ. Нашите прѣдѣди и прѣбъги мислѣха, че на чифликъ могатъ да се дѣржатъ съ полза само нѣколко дузини кокошки, допълнени съ нѣкоя гъска, главно за перошината. Най-старото С. Американско списание, брой 33 години. Еженощно вече женитѣ и дѣщеритѣ на земедѣлци начеватъ да отглеждватъ и продаватъ много пилета, за да си набавятъ срѣдства за дребни потреби. Още ми е прѣсно въ ума онова врѣме, когато жената на единъ земедѣлецъ излуши 50 пилета и зачуди всички съ това събитие.

Съединенитѣ Щати днесъ употребяватъ птици произведения (тици и яйца) за 505 милиона долара (1 долларъ има 5 лева). Само яйцата даватъ 151 мил. дол. повече отъ скотовѣдството. Произведените, които изкарватъ американските курици, надминаватъ по-голямъ прихода на което щете стопанското растение. Прѣди година птицевѣдните произведения дадоха 357 мил. долара, т. е. 5·2 мил. дол. повече отъ прихода на пшеницата, 107 мил. дол. повече отъ свинарството и 31 мил. дол. повече отъ памука. Поменатиятъ приходъ е съ 119 мил. дол. по голѣмъ отъ разхода подиръ училища.

Само стойността на яйцата прѣвъзпоменатата година е равна на стойността на всичкото злато, изкарano въ Америка наедно, съ златоносния пътъ въ Клондайкъ, за сѫщото врѣме. Безъ да гледаме на всичко това, Съединенитѣ Щати още не могатъ да покриятъ съ свои яйца нуждите на мѣстното население. Ето защо, въ 1892 год. е внесено отъ другите държави още 4,188,492 дузини яйца за сума 523 хиляди долара, а прѣзъ 1901 год. — 126,495 дузини за 10,234 долара. Ако продѣлжаваме да сравняваме, ще видимъ, че приходътъ на отъ среброто е 715 мил. дол., отъ овчата вълна — 38·3 мил. долара, изобщо отъ овцетъ — 60·9 мил. дол., отъ свинетъ — 188 мил. дол., отъ памука — 261·9 мил. дол., отъ овеса — 166·6 мил. дол., отъ пшеницата — 240 мил. дол., отъ картофътъ — 52·8 мил. долара. Жалѣзниятъ птици сѫ донесли 332·6 мил. дол. и сѫ раздади дивиденти 81·8 мил. долара. Ще каже и желѣзниците сѫ дали по-малко печала отъ птицевѣдството!

Птицевѣдството ни, което вѣма още 50 години, макаръ и да даде 357 мил. долара, повечето отъ които влѣзоха въ рѣците на чифликите, е още въ пленъ. Казватъ, че този, който успѣе да направи, щото тамъ, дѣтъ по прѣди е расло едно листенце тръба, да растатъ дѣти, е благодѣтель на човѣчеството. Огънъ тази страна нашите птицевѣдци стоятъ редомъ съ едрите говедари, свинари, овчари и коняри. Тѣ произвеждатъ едри породи пилета, 2 пати по-тежки отъ пилетата на единоврѣменните мѣстни кокошки. Но сливитъ ни породи кокошки носятъ двойно, често пати и тройно повече отъ напрѣшните лоши птици. Народонаселението ни расте и иска да се храни. Нашите западни пасища, по които пасѣха грамадни стада добитъкъ, необходимъ за прѣхраната на 70 мил. жители, вече сѫ разпокъсани между дребни чифликчи.

Всичко това ни принуждава да тѣрсимъ други извори за нуждите си отъ място, месо, защото американецъ не може безъ него, а пъкъ добивката на говедо-

то не става за скоро и струва много по скъпо отъ птичето. Вече на 5 недѣли патките могатъ да тежатъ 2 до 2½ кгр., а пилето, като захватамъ отъ какъ стане 1½ кгр. чакъ доде порастне добре, винаги има купувачи. Произвеждането на 1 кгр. пилешко или пачешко мясо е по-евтино отъ произвеждането на 1 кгр. свинско или говеждо.

Птицевѣдството е едничкото занятие, което може да се упражнява наредъ съ другите селски работи. Въ Америка днесъ то е най-производителниятъ клонъ.

Хр. Юрановъ

По народното събрание

71 засѣданіе (26 Юлий). Засѣданіето е отворено въ 2 часа слѣдъ обѣдъ, отъ подпрѣдѣдателя г. А. Франгя, присъствуватъ 80 души народни прѣдѣдатели и всички Г-ди министри.

Въ това засѣданіе сѫ приети както сѫ докладвани отъ докладчиците законопроекта за ежегодния контингентъ новобранци за попълване мирно-врѣмения състѣнъ на войската.

Прѣложението за освобождаване отъ служба мюхамеданитъ; и

Законопроекта за провъряване съмѣтките на Народ. Събрание.

Приетъ е същъ договора сключенъ съ Русия за размѣрнаване международни пощенски земли.

Минати сѫ на второ четеніе законо проекта за изменение на чл. 4 отъ закона за допълнение въоруженето и пр. на войската; на първо четеніе законопроекта за изменение чл. 8 отъ закона за запълване на незаселените земи; на второ четеніе законопроекта за привилегии на земедѣлци:

а) За дѣсъхранището домочадците на земедѣлца и добитъка му до нова жътва; и

б) За покупка на свине и за прѣбъдяване на рекогната.

Забѣлжка. Начина на отпушчанието на замѣтъ прѣдѣдии въ настоящия законопроектъ, ще се уреди съ особенъ прѣликъ.

Г. Д. Драгиевъ каза, че за да бѫде привилегията пълна тръбва да се прѣмѣни обясняването въ буквите и бѫ направени въ законопроекта.

Г. К. Досевъ каза, че не е тръбвало да се прокарва принципа за привилегии за земедѣлца, защото ще стане причина да се съсипатъ мюсюни търговци, които иматъ земия съ земедѣлци.

Г. И. Воденичаровъ каза, че законопроектъ за издаване на привилегии за земедѣлци и стопани, ще има икономическо значение, като се изучи всѣ странни.

Г. Я. Забуновъ каза, че законопроекта тръбва да се приеме защото целта му е да запази земедѣлското население отъ лихварите, които толкова много сѫ го експлоатирати. За да бѫдатъ привилегии пълни, сѫгласенъ е съ прѣложението на г. Д. Драгиевъ.

Г. Д. Драгиевъ каза, че не сѫ прави сияния които говорятъ противъ привилегии, давани на земедѣлци. Защо тия привилегии да не се дадѣтъ на земедѣлци, когато за другите граждани има създадени цѣлъ редъ привилегии? Закона за писиците е привилегия за чиновниците и офицерите, създади като тѣ запускатъ службата; отнемащите възможността да се секвестриратъ парите въ спестовната каса е тежко привилегия и пр. Щомъ за другите сѫ създадени привилегии, нека ги иматъ и земедѣлци и нека иай се отърваватъ отъ безбожната ржка на лихваря, който по нѣкога и ризата отъ гърба имъ се стреми да съмѣкне. Прѣдлага да се приеме законопроекта.

Г. К. Досевъ каза, че съ този законъ ще се помогне на земедѣлското население, напротивъ, съ него ще го разврати и повече, като ще го научимъ да не плаща дълговътъ си.

Г. Н. Мушановъ е за приемане. то ва закона, но желае да се нареди така щото строго дасе съблудава да се употребява парите за целта, както се иска въ законопроекта.

Г. Ю. Тодоровъ каза, че е противъ този законъ ио желае да се отложи за идущата сесия.

Гласуванъ законопроекта е приетъ.

данското съдопроизводство (законъ за членити имоти), следъ което засъдданието е дигнато във 9 часа вечертьта.

72 засъддание. (27 Юли). Засъдданието е открыто във 9 часа предъ съдъ от подпредсъдателя г. Д. К. Поповъ, въ присъствието на 80 души Нар. Прѣставители отъ 178 души.

г. и ръ генералъ Паприковъ отхвърлува.

Ловческия Нар. Прѣставитель г. Я. И. Забуинъ е питалъ г. и ръ на правоождисто, че ли той, че нѣкои отъ сѫдъ пристави, когато сѫ отиват по съквестъ на имоти, постѣгали и на написанъ на имотъ и нѣвѣстъ и на чергите на моматъ и ако знае, възьли е нѣкаки мѣрки противъ това.

г. и ръ Радевъ казва, че бѣлъ наредилъ щото за въ бѫдащо да се не повтарятъ подобни работи.

г. К. Малевъ, казва, че по селата крѣмари, които сѫ и селски лихвари, продължаватъ да даватъ на населението разни видове зърнени храни съ кино, а ги прибиратъ съ стари крини. Пита г. и ръ на мисли ли да вземе мѣрки спрѣмъ такива лица.

г. и ръ Абрашевъ, казва, че ще вземе бѣлъска отъ думите му и ще направи нуждното разпореждане.

Приетъ е законъ за привилегийти на земедѣлските каси, съ 80 гласа, противъ 6.

Приетъ е сѫщо закона за измѣнение чл. 4 отъ закона за допълнение въоруженето и пр. на войската, съ 82 гласа противъ 2.

Минато е на второ четене законопроекта за измѣнение чл. 7 отъ закона за създаването на незаселените земи.

Минато е на първо четене предложението за отпушчане отъ земедѣлските каси заеми на лозарите, ето и самото предложение: 1) Земедѣл. каси, следъ като прѣбрѣгътъ пригответътъ (реголвания) мѣста за лозята, които ще се посаждатъ съ присадици върху лози отъ американски подложки, отпускатъ нуждните заеми на стопаните — лозята за посаждане на тия лози; и 2) посадените съ срѣдства отъ земедѣл. каси лози, до окончателното имъ издѣлжение на касите, не могатъ да бѫдатъ продавани отъ никого другого освенъ по всикането на поубийствите каси и то само за сумите броени срѣчу тия лози.

За приемането на това предложение говорятъ г. и ръ Прѣдсѣдателя Я. Забуинъ, В. Димитровъ и П. Въжаровъ и сътѣнъ гласувамо то се приеме болшевство.

Продѣлжили сѫ се разискванията по нередовностите въ Бѣлгар. Нар. Банка и следъ това засъдданието се е закрило въ 8 часа вечертьта.

ХРОНИКА

Годишния празникъ на Бѣлгар. Земедѣл. Народ. Съюзъ — 1-й Септемврий (»Св. Симеонъ Стълпникъ«) наближава и както се научавамо много отъ селските дружби сѫ почнали още отъ сега да правятъ приготовления за по бѣлскавото му отпраздуване тая година. Необходимо е и намъ едно общо годишно празнуване, на което събрали да можемъ да по-говоримъ по разни въпроси, досегающи изрѣфаната ни вече отъ разни лихвари, черга; да обмислимъ и угладимъ ония недоразумения, които възможнѣ са да имаме и които ни прѣчатъ въ успѣха за постигане ония благородни цѣли и идеали, които сме прѣприели и които споредъ насъ сѫ полезни, както частно намъ, така и на страната. Нека всѣки единъ земедѣлецъ да погледне за минутка на дирѣ и ще забѣлѣже, че земедѣлската кауза посрѣдъ толковато мѣчнотии, спѣхи и прѣпятствия, отъ страна, както на разнитѣ вѣлчи партии, така и отъ самитѣ правителства, въ продължение на една три годишна усиленна борба успѣ да достигне до днешното си положение. Това обстоятелство се обяснява отъ това, че миналата година земедѣлските дружби изкараха въ Народното Събрание 7 души свои Народни прѣставители, а тая година се удвоиха на 14.

Едно сме само злѣ — отъ финансова страна, но и това ни утѣшава, че

въ прѣдстоящай IV конгресъ тоя въпростъ ще се разрѣши отъ г. г. делигатъ въ една или друга смисъль.

Окръжните избори споредъ свѣдѣніята, които имаме почти всѣкаждѣ сѫ спечелени отъ правителството. Това се обяснява тѣрдѣ лесно, като се има прѣдъ видъ, отъ една страна работното врѣме прѣзъ което тѣ станаха и отъ друга, страшната апатия въобщѣ къмъ всички, които толкова често станиха у насъ. Исключение не прави дори и Ловческата околия, кѫдето изборътъ е спечелен отъ цанковстѣтъ, които се завѣдиха отъ скоро врѣме, благодарение на г. Махо Каравасилевъ, доскоро нашъ земедѣлецъ, а сега цанковистъ отъ турско врѣме.

Ст. Загорскиятъ Нар. Прѣдставителъ г. Д. Драгиевъ тѣзи дни е далъ отчетъ на избирателитѣ си въ с. Трѣнково, кѫдето сѫ идвали селяни отъ 20 околнi села. Сѫщото е направилъ до колкото чухи и г. К. Малевъ, Н. Пазарски Нар. Прѣдставителъ. Подобни отчети се готоватъ да дадатъ и другите Народни Прѣдставители отъ Земедѣлската група. Слушамо, че врѣдътъ кѫдето Нар. Прѣдставители отъ Земедѣл. група сѫ ходили и то тия отъ тѣхъ, които тѣрдо и вѣрно стоятъ на поста си, сѫ били посрѣщани тѣрдѣ раздущо и съмпатично отъ населението.

Еснафскиятъ съюзъ, който тѣй доблѣстно е почналъ своята борба е издалъ тѣзи дни двѣ окръжни писма до комитетите на еснафите, съ които въ едното се канятъ да устроятъ митингъ и простиратъ за уволнението на прѣдѣдателя имъ г. Ил. Джамджиевъ, а съ другото, да се погрижатъ съ распросътане на съюзниятъ имъ вѣстникъ да събиратъ абонамента и членските вноски, за да се улесни трудната, но благордна задача на съюза.

Мнозина ни питатъ вѣренъ ли е слухътъ, че Земедѣлски и Еснафски съюзи искали да дѣйствуваатъ съвместно по всички въпроси, които засъддатъ интересите на тѣзи двѣ организации. Отговаряме, че този въпросъ ще бѫде поставенъ на разрѣщане въ прѣдстоящия IV земедѣлски конгресъ, отъ разрѣщението на който въпростъ, въ една или друга смисъль, ще зависи и повѣдението на Комитета на Земедѣлски Съюзъ, което ще трѣбва да дѣржи за въ бѫдащо. Въ всѣки случай, иие гле дадемъ тѣрдѣ съчуванѣе на борбата подета отъ еснафите и бахми желали щото земедѣл. дружби да идватъ всѣкога напомощъ на еснафите, тамъ кѫдето могатъ, защото нека не се забравя, че нашите интереси и ония на еснафите въ много отъ шеня хармониратъ и сѫ интендични, а тамъ кѫдето тѣ не сѫ такива, което ще бѫде редкостъ, благо разумието ще умѣе всѣкога да ги улажда. Нашето маѣніе е, че тѣзи два съюза, рано или късно, ще трѣбва да се съединятъ за задружна работа. Тогава вѣрваме че и ловджийските дружества за властъ, ще бѫдатъ и по обузданни

Можемъ да съобщимъ на всички земедѣлски дружби въ княжеството, че IV земедѣлски конгресъ е свиканъ на 5 Октомври г. въ гр. Шуменъ. За това поканватъ се всички да се свикатъ на събрание и обмислятъ въпроса било по избиране на делигати, било по събиране на членски вносове. На събранието, въ което ще се избиратъ делигати, трѣбва да се съставятъ протоколи въ двойни екземпляри съ обозначение имената на участниците въ конгреса, които да бѫдатъ готови щомъ получатъ окръжното писмо, да ги пращатъ веднага въ комитета въ Пловдивъ. Ако въ случай се разрѣши пътуване на делигатите съ намалена цѣна по желѣзниците, за което сѫ направени постѣгки, тѣзи протоколи ще послужатъ именно за това. Това съобщаваме за знание, за да не се появятъ

недоразумения, а най главно, да не се укъснатъ съ врѣмето.

Утвѣрденъ Законъ. Въ брой 174 отъ 14 Августъ и г. на „Дѣр. Вѣстникъ“ е утвѣрденъ закона за привилегированите земания на земедѣлските каси, които гласи:

Членъ единственъ Земедѣлските каси иматъ обща привилегия по събиране на своите земания върху имотите и производствените отъ тѣхъ прѣдъ всички други креанси, включая ипотекираните и ония на дѣржавата, произходящи отъ направените отъ касите засими на земедѣлските:

а) за доизхранване домочадието на земедѣлеца и на добитъка му до нова жътва и

б) за покупка на съме и за прѣбране на реколтата.

Забѣлѣжка I. Забранява се секвенирането на опустнатите суми или храни за посѣвъ и доизхранването на пострадалите отъ градобитната земедѣлца, било отъ дѣржавата било отъ частни кредитори.

Забѣлѣжка II. Начинатъ на отпускането на заемите прѣвидени въ настоящия законъ ще се уреди съ особенъ правилникъ.

По свѣдѣніята, които имамъ, Видинската градска земедѣлска дружба, развива една похвална дѣятелистъ. Прѣдѣдателя на дружбата г. Гаврилъ Станоковъ ни пиши слѣдното:

Бодростта на истиинския мѣръ и диктува и задължава съ пай възвишена енергия да работи въ интересъ на Земедѣл. дѣло въ нашия забравиния и крайно испадналъ селенинъ (земедѣлецъ), за събуждането му и съставяне на земедѣл. дружби въ цѣлия Видински окрѣгъ. Впрочемъ Г-нъ Прѣдѣдателю, при първата ми обиколка въ селата и следъ извѣстните и толкова — примѣсено съ „пиявица“ за прѣкарване прѣзъ триора, който г. Инспекторъ носи съ себе си.

Има издадена особна програма въ която се открива курса, ще влѣзне въ споразумение съ единъ или двама земедѣлци които да дадатъ отъ 2 до 5 крини жито или яченикъ за инкрустиране и толкова — примѣсено съ „пиявица“ за прѣкарване прѣзъ триора, който г. Инспекторъ носи съ себе си.

Има издадена особна програма въ която се опреѣдѣли днитѣ за селата въ която ще станатъ курсоветъ, която по нѣмание мѣсто неможемъ да помѣстимъ.

ЗЕМДЕЛСКО ДВИЖЕНИЕ.

Въ с. Трѣстеникъ — Пловдивска околия, земедѣлската дружба си е избрали новъ съставъ на настоятелството си, въ който влизатъ слѣдните лица: прѣдѣдателъ Цоло Ивановъ, подпрѣдѣдателъ Никола Марковъ, секретарь Панко П. Доровски, членъ: Даки Мариновъ и Понко Тодоровъ.

Въ с. Дюдючелъ — Харманлийска околия, земедѣлската дружба си е избрали новъ съставъ на настоятелството си, въ който влизатъ слѣдните лица: прѣдѣдателъ Пеню Желевъ, касиеръ Пеню Вѣлковъ, членъ: В. Геновъ, Г. Янчевъ, Т. Петковъ, Д. Славчевъ и Геню Ивановъ.

ЗЕМДЕЛСКО-МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ БЮЛЕТИНЪ
за юни 1902 г. по новъ стилъ (18 юни до 18 юли по старъ стилъ).

Врѣмето посвѣтъ, лозата и пр. Прѣзъ отчетния юли по н. ст. (отъ 18 юни до 18 юли по ст. ст.) врѣмето е било приблизително съ 2° по хладно отколкото срѣдно се пада за този мѣсецъ, но въ по годината частъ на княжеството е имало на нѣколко птици такива топли дни, каквито отъ петъ години наредъ не се бѣха случвали. Валежътъ на малко мѣста е билъ достатъченъ за прѣусъзане на растителността. Особено чувствителна е била осенъцата отъ дъждъ въ Кула, Видинъ, Ковполуй, Балчикъ, Месемврия, Айтосъ, Ямболъ, Сливенъ и Казълагачъ, защото въ всичките тия мѣста и прѣзъ по прѣдния мѣсецъ бѣше прѣвала тѣрдѣ слабо. Поврѣдитъ отъ градъ сѫщожки, особено като се сравняватъ съ тия отъ по първия мѣсецъ, както и съ тия отъ минулата година по това врѣме. Въ мѣста, особено въ Свищовско, Русенско, Варненско, Кърълъгашко и Пазарджикско бостанитѣ били нападнати отъ зелената въшка, а въ Ахъялско, Айтоско, Бургаско и Харманлийско посвѣтъ па и лозата отъ полски мишки.

Сухото врѣме не особено е благопрѣятствувало за лесното прѣкопване лозята, бостанитѣ, тютюнитѣ и царевицата, а угаренето на много мѣста е вървѣло тѣрдѣ трудно или никакъ не е могло да се извѣрши. Особено вакхисене се чувствува въ приготвяните угари за есенната рапица, която лани на много мѣста въ Свищовско бѣше настъпила вече прѣвършилъ юли. Жътвата, напротивъ, се е извѣршила всѣкаждѣ безъ изключение при такива благопрѣятни условия, както отдавна не се е случвало; всички есенни посѣви сѫ прибрали на врѣме и добре запасени, а на прѣвършиване е била жътвата и на прѣвършилъ жито. Започнато е и продъл-

